

A HTMT HÍREI

A 2020. évi Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat záróünnepsége

A 2020. évi Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat záróünnepségének részeként, az ATK Agroverzum (Beethoven Emlékmúzeum) és a Budapesti Filharmóniai Társaság szervezésében hangversenyre kerül sor. Köszöntőt mond Erdei Anna, az MTA főtítkárhelyettese, az MTÜ Programtanácsának elnöke [...] A rendezvény 2020. november 30. 18.00-19.05 óra között, az MTA YouTube-csatornáján, élőben lesz megtartva...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

II. Interdiszciplináris konferencia a Kárpát-medencei magyarság helyzetéről

A Nemzetstratégiai Kutatóintézet 2020. november 26. - 10.00 / 2020. november 27. - 19.00 óra között rendezi meg a II. interdiszciplináris konferenciáját a Kárpát-medencei magyarság társadalmi és gazdasági helyzetéről. Az esemény kiemelt témája a Kárpát-medencei magyar családok és népesedés helyzete. A konferencia egy tavaly indult tudományos rendezvénysorozat második állomása, amely a külföldi magyarságot kutatók szakmai, szakpolitika-formáló műhelyei számára kíván rendszeres eszmecsere-t biztosítani. A rendezvény online platformon lesz megtartva...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videó: A tudomány ünnepe a Rákóczi főiskolán

Online formában tartotta meg a II Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Fodor István Kutatóközpontja és az intézmény Biológia és Kémia Tanszéke a Tudomány napi rendezvényét. A programot minden évben a Magyar tudomány napjához igazítva szervezik meg, tisztelegve a Magyar Tudományos Akadémia megalapítója gróf Széchenyi István előtt, aki 1825. november 3-án birtokainak egy évi jövedelmét ajánlotta fel a Magyar Tudós Társaság létrehozására...” Forrás: Karpata.u: [teljes cikk >](#)

Letölthető a Kisebbségvédelem 2. száma

A Kisebbségi Jogvédő Intézet adta ki a fenti címmel a terjedelmes tanulmánykötetet, tudományos folyóiratát. A több mint kétszáz oldalas kiadvány a határon túli magyarok jogvédelmének aktuális kérdéseit és problematikáját járja körbe. Az európai kisebbségvédelem területén Gyeney Laura Az Európai Unió Bírósága legújabb állampolgársági tárgyú döntésének tanulságai, a szlovák állampolgársági szabályozásra kitekintéssel címmel ismerteti az aktuális fejleményeket. Tárnok Balázs a Minority SafePack fejleményeit foglalja össze. [...] Szomolai Csilla a szlovák büntetőeljárásban lévő nyelvhasználati jogoknak nézett utána a közölt tanulmányában. Mint megjegyzi: „Az államnyelv nem megfelelő szintű ismerete és a tolmácsoláshoz, illetve fordításhoz való jog megsértése a szlovák bíróságok részéről sok esetben szül abszurd szituációkat az eljárás során, s ezen okból kifolyólag jogi szempontból egyértelmű ügyben nem egyszer kényszerülnek a peres felek egészen a Legfelsőbb Bírósághoz vagy Alkotmánybírósághoz, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulni, azzal érvelvén, hogy a szlovák bíróságok megsértették az adott peres fél tisztességes eljáráshoz való jogát...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Összesen 934, Trianonra utaló budapesti utcanev került interaktív térképre

Budapest Főváros Levéltára és az Átló csapatának együttműködésében elindult az az interaktív weboldal, amely azokat a budapesti utcákat és tereket ábrázolja, amelyeket a trianoni békediktátum által elcsatolt települések, erődítmények, történelmi-néprajzi tájak, népcsoportok után neveztek el. A trianoni utcanévek kiosztásának két nagyobb hulláma volt. Az első az 1920-as években indult, és az 1930-as években csúcspontot ért el. A második hullám a rendszerváltás után volt jellemző. Érdekes módon még a Rákosi-korszak legsötétebb éveiben is találkozhatunk határon túli utcanévadással, mint ahogy a Kádár-korban is számos közterület kapott ilyen nevet. Érdekesség, hogy a Belváros, a Várnegyed szinte teljesen kimarad az elnevezési/átnevezési hullámokból. Ott nemigen neveztek el elcsatolt területről utcákat, s amit mégis, azt 1920 előtt...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Rádióinterjú: Kihívások előtt a magyar oktatás

Kihívás elé állítja a szülőket, gyerekeket és pedagógusokat is az újabb, hetek óta tartó digitális oktatás. Bár az AMAPED bécsi, és vidéki iskoláiban is minden csoportban tovább folyik a tanítás, és minden oldalról el lehet mondani, hogy jól veszik az akadályokat,

de ennek ellenére bizonyos területeknél látszódik, hogy hiányzik a személyes kapcsolattartás. Mentsik Szilvia igazgató, az AMAPED online oktatási rendszerének tapasztalatiról: [...] Király Andrea, a Bécsi Magyar Iskolaegyesület pedagógiai vezetője a jelenlegi tapasztalatokról: [...] Hosszú évek előkészítő munkájának eredménye, hogy végre elindult a gimnazisták korcsoportjában is a magyar oktatás Tirol tartományban. Azonban azzal, hogy idén már másodszer kényszerültek a tanítások az online térbe, a csoportok szétesésével is számolniuk kellett. Schenk Angyalka, a tiroli 79. sz. Dr. Kozma György Cserkészcsapat vezetője...”
Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Rádióinterjú: Megnyílt a Salzburgi Magyar Minikönyvtár

A kezdeményezés célja, hogy akik csatlakoznak a közösséghez, azok közösen fedezhessék fel az olvasás örömét. A könyvtár egy Facebook csoportban érhető el, ahol könyvajánlókban ismertetik a már meglévő könyveket, illetve ahol egyelőre online Könyvklubbal is jelentkeznek. Az első alkalom a múlt héten volt, ahol négyen beszélgettek saját könyvélményeikről és ajánlottak könyveket egymásnak. Angi Anita a Salzburgi Magyar Egyesület történésze, a könyvtár ötletgazdája:... [...] A következő könyvklub online vendége lesz a pénteken, november 27-én este Lackfi János József Attila-díjas magyar költő, író, műfordító, tanár, Nyugat-kutató, fotós. ...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Muravidéki magyar diákok: Egyetemi beiratkozás előkészítő nélkül

Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) a magyarországi Oktatási Hivatalnál kezdeményezte a szlovéniai általános érettségi vizsgatárgyak bevizsgálási eljárását, ami – nagy valószínűséggel már a 2021/22-es tanévben – lehetővé teszi a közvetlen beiratkozást is a magyarországi felsőoktatási intézményekbe. A szlovéniai érettségi vizsga minden tantárgya ugyanis eleget tesz a magyarországi emelt szintű érettségi vizsga egyik követelményének, a külső értékelésnek, hiszen a kódolt vizsgalapok értékelése az Országos Vizsgaközpontban (RIC) történik külső értékelők által. A bevizsgálási eljárás során négy tantárgy már megkapta a zöld jelzést... [...] Mint ismeretes, a muravidéki, illetve szlovéniai diákok jelenleg zömében a budapesti Balassi Intézeten keresztül (ahol egyéves érettségi előkészítőt látogatnak, majd vizsgáznak), illetve a művészeti egyetemekre sikeres felvételi vizsga révén juthatnak be a magyarországi felsőoktatási intézményekbe...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Támogatások a társalapított intézeteknek

A Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség Tanácsa (LKMNÖK) múlt heti online tanácsülésén elbírálta a társalapított intézményeinek meghívásos pályázatára beérkezett kérelmeket. A 20.700 eurós keretet az öt intézmény igényei jelentősen túllépték. A kidolgozott javaslatokat Horvát Tomi, a tanács alelnöke, a pályázati bizottság elnöke mutatta be. Kifejtette, a meghívásos pályázatra összesen öt intézmény jelentkezett, három általános iskola, a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, valamint a Lendvai Galéria-Múzeum. Az öt intézmény pályázati igénye megközelítette a 37 ezer eurót. A tervezetek leírása:...”
Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Nyugdíjba vonult Bence Lajos

Nyugdíjba vonult Bence Lajos, a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet (MNTI) korábbi igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja, a Népújság felelős szerkesztője, újságírója, József Attila-díjas szlovéniai magyar költő, tanulmányíró, publicista, pedagógus. Az 1991–1997-es időszakban a Maribori Egyetem Magyar Tanszékének tanársegédjeként, docenseként dolgozott. 1997-ben a Népújság felelős szerkesztője és a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézet igazgatója lett, intézetünk alapításában is oroszánrészt vállalt. Számos verseskötete, monográfiája és tanulmánya jelent meg itthon és Magyarországon, tanulmányait rendszeresen közölték a Kárpát-medencei folyóiratok, a szlovéniai magyar irodalmi élet szervezéséből mindig aktívan kivette a részét, a Muratáj folyóirat szerkesztője ma is. 1993-ban jelent meg doktori disszertációja, „Írott szóval a megmaradásért” című kötete, amely a mai napig alappúnak számít a muravidéki magyarság iránt érdeklődőknek. Bence Lajos élete az (újság)írás körül zajlik a mai napig...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: In memoriam dr. Jožef Smej

Életének 99. évében elhunyt dr. Smej Jožef római katolikus szlovén pap, teológus, a Maribori főegyházmegye segédpüspöke, hittudományi egyetemi oktató, aki 1922-ben született Bagonyán. Tanulmányai egy részét Magyarországon, Szombathelyen végezte, ahol 1944-ben szentelték pappá. Papi szolgálatát a Muravidéken, Dokležovjén, Dobronakon, Tornisán, majd 21 évig Muraszombatban látta el. Püspöki szolgálata mellett dr. Smej Jožef tudományos- és irodalmi kutatómunkát is végzett. Kutatásai kiterjedtek a muravidéki történelemre, irodalomra, nyelvre és politikára. A 19–20. századi magyar irodalom kiemelkedő írói, például

Gárdonyi Géza (A láthatatlan ember / 1973; Isten ostora / 1977) és Móra Ferenc (Aranykoporsó / 2013) műveit fordította szlovén nyelvre, de latin, francia és német nyelvből is fordított szépirodalmat és vallási szövegeket. Megírta a muraszombati plébániatemplom történetét is. A magyar és a szlovén nemzet, valamint a két kultúra közötti hídépítés terén végzett munkásságáért Áder János, Magyarország köztársasági elnöke 2015-ben a „Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével” tüntette ki...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

A muraszombati mozgókönyvtár 25 éve

A Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárban idén a szlovén közkönyvtárak napja alkalmából megemlékeztek a bibliobusz elindulásának 25. évfordulójáról is. A minden generáció által szívesen látogatott könyvtárbusz a goricskói magyarlakta falvakba is eljut. A könyvtárban már 1975-ben voltak arra irányuló törekvések, hogy a könyvtári szolgáltatások azokra a településekre is eljussanak, amelyek addig nem voltak elérhetők. A mozgókönyvtár ötletét végül 1995-ben valósították meg egy kisebb, átalakított autóbusz 2.500 könyvvel kezdte látogatni a nehezen megközelíthető falvakat, amelyek a muraszombati könyvtár mint körzeti központi könyvtár szolgáltatási körébe tartoznak. A busz, melynek korszerűsítéséhez 2014-ben a művelődési minisztérium mellett hozzájárultak a goricskói községek is, kéthetente 12 község területén mintegy 70 megállóhelyen kölcsönöz könyveket és más anyagokat. A bibliobusz évfordulója alkalmából egy jubileumi kiadvány is készül...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Szárnyal az elektro-IT ágazat

Az előző gazdasági válságot nagyon megszenvedte az ágazat, most éves szinten kb. 20 százalékos növekedésre számítanak a gyártók és a kiskereskedők. Az elektrotechnikai és informatikai termékek piaca nem csupán immunis a koronavírusra, de egyenesen jól tesz neki a járvány. „A mi ágazatunkban mindenki optimista. A nyaralások elmaradtak, másra fordítják az emberek pénzt. A divatiparba is kevesebb pénz kerül, még ha az online jól is megy. Az emberek inkább az otthonukra költenek, ami számunkra, elektro-IT kiskereskedőknek és a bútor gyártóknak előnyös” – nyilatkozta a Ziarul Financiar gazdasági napilapnak Dragoș Sîrbu, a második legnagyobb áruházlánc, a Flanco vezérigazgatója...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Hivatalos: egyetemi hallgatók segítik az orvosok munkáját a koronavírus elleni küzdelemben

Kedden írták alá azoknak az önkéntes egyetemi hallgatóknak a szétosztására vonatkozó rendeleteket, akik elsőként jelentkeztek a koronavírusos betegekkel foglalkozó egészségügyi személyzetet segítő munkára – közölte kedd este az országos katasztrófavédelem (DSU). Az intézmény a Facebookon tájékoztatott, hogy az országos rektori tanács, illetve az orvosi egyetemek vezetőségeinek segítségével hat nap alatt már 1992 egyetemi hallgató jelentkezett, hogy önkéntesként csatlakozzon a koronavírusos betegeket ellátó egészségügyi személyzethez...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Ötödik éve foglalja el a BBTE az első helyet a romániai egyetemek metarangsorában

A kolozsvári egyetem immár ötödik éve foglalja el a lista első helyét, derül ki a Romániai Kutatók Ad Astra Egyesülete által közzétett Egyetemi Metarangsorból, amely a romániai egyetemek hierarchiáját állítja fel a felsőoktatási intézmények nemzetközi rangsorokban való szereplése nyomán, derül ki a BBTE hétfőn kiadott közleményéből. E szerint a 97 romániai egyetem közül csak 28 állami egyetem jelenik meg a különböző nemzetközi ranglistákon, ez a 2019-es adathoz (30) képest csökkent. Az Egyetemi Metarangsor 2016-ban az oktatási és kutatási tárca kezdeményezte...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Kulcsár-Terza József képviselővel a romániai magyarság ügyeivel foglalkozó albizottságról

Kulcsár-Terza József képviselő második parlamenti mandátumára készül az RMDSZ jelöltlistáján. Ez a beszélgetés a képviselő szakbizottsági munkájába enged betekintést, illetve szó esik az autonómiastátútumról, valamint az egyre erősödő magyarellenességről és a romániai magyarság ügyeivel foglalkozó albizottságról. Lényeges előrelépésnek tartom, hogy ez az albizottság egyáltalán megalakulhatott, mert ezzel intézményes keretet sikerült biztosítani ahhoz, hogy a romániai magyarság sajátos gondjai napirendre kerüljenek a parlamentben. Ez nyilván nem jelenti azt, hogy ezzel egy csapásra megoldottunk volna mindent, de legalább kimozdítottuk a holtpontról a román-magyar párbeszédet, és hiteles tájékoztatást tudunk nyújtani a parlamenti pártok képviselőinek. [...] Már számtalanszor bebizonyosodott, hogy a román politikusok számára a legkézenfekvőbb előhúzni azt a bizonyos, sokat emlegetett magyar kártyát, amikor el akarják terelni a figyelmet a Romániában folyamatosan tetten érhető problémákról...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Távoktatás: Furcsa cikluskezdés, online számonkérés

A cikluskezdő diákok bekerültek egy teljesen új környezetbe, ahol szinte senkit nem ismernek, és az online térben történő oktatás, valamint az ezáltal létrejött virtuális találkozások nem is teszik lehetővé, hogy ismeretségek vagy barátságok alakuljanak ki. Bár az iskolák nagy részében volt egypár hét, amikor vagy hagyományos, vagy hibrid oktatás zajlott, ez nem volt elég idő az emberi kapcsolatok kialakítására. A különös cikluskezdésről dr. Puskás Attilát, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum tanárát és kérdeztük. Meg kell említenem, hogy a diákok nagyon sajnálják, hogy elmaradtak a hagyományos rendezvények. Eddig nem láttak gólyabált a Bolyaiban, és nem voltak összerázón, mindössze hallomásból tudják, hogy hogyan szoktak kinézni ezek az események. Próbáltak bizonyos dolgokat átadni a nagyobb diákok, például a kilencedikeseknek van egy tízedikes mentoruk, aki levelet ír nekik, gondoskodik róluk, anélkül hogy felfedné a személyazonosságát. Ezek a dolgok valamilyen formában megvannak, de ez még mindig nem az igazi, és számukra elég sivár az iskolai élet. [...] Az már korábban kiderült, hogy országos szinten a félévi dolgozatok megírása elmarad, az online térbe szorult oktatás során mégis minősíteni, osztályozni kell a diákokat, hiszen félév végén le is kell zárni őket. Tanárokkal beszélgettünk, hogyan zajlik a „számonkérés”...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Régészeti leleteket találtak Magyarországon

Magyarországot nemcsak unitárius berkekben ismert, hiszen műemlék temploma mellett a néptáncmozgalom által ma is elevenen élő néphagyományai, illetve növényrezervátuma tette ismertté. A templom felújítási, alap megerősítési munkálatok során igen értékes leletek kerültek elő, amelyek gazdagítják a templom építészettörténeti adatait. Ilyen különlegesen értékes darab például az a feliratos boltzáró kő, amelyen a Magyar Királyság sávos címere is látható. A kő gót betűkkel faragott latin nyelvű felirata: „Arma Regni Hungariae”, azaz: „A Magyar Királyság címere”. A templom különleges értékeire már Kelemen Lajos és Entz Géza is felhívta a figyelmet. [...] A magyarországi patrónus Suky család 1311-es birtokelosztásának határleírása említi a családi templomot...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Elhunyt Essig József kolozsvári fotográfus, operatőr, televíziós szerkesztő

Hétfőn, november 23-án, életének 83. évében elhunyt Kolozsváron Essig József fotográfus, operatőr, televíziós szerkesztő. Halálhíret egykori kollégái, a Román Televízió kolozsvári stúdiójának munkatársai közölték. Az Erdélyi Figyelő Facebook-oldalán közzétett nekrológ szerint Essig József 1938. június 18-án született az Arad megyei Fazekasvarsádon, evangélikus lelkészi családban. [...] Csép Sándor felkérésére 1990. március 15-től a Kolozsvári Televízió magyar adásának operatőre lett, ahol nagyon sok értékes filmet alkotott operatőrként, rendezőként, vagy szerkesztőként. Filmjeinek nagy része az erdélyi magyar kisebbség életének eseményeit, hétköznapijainak fontosabb momentumait mutatta be. 2001-ben létrehozta a Reményik Sándor Művészstúdió Alapítványt. Essig József 1992-ben elnyerte a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) operatőri díját, fáradhatatlan közéleti tevékenységéért 1997-ben az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Janovics Jenő-díjban részesítette, kultúramegőrző tevékenységéért 2019 októberében megkapta a Magyar Arany Érdemkeresztet...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Olvasói levél: Búcsú Angi Istvántól

Angi István zeneesztéta professzor úrral beszélgetni olyan volt, mint amikor az ember a svájci Szent Gotthárd-hágó csúcsáról a távolba tekint: a fenségesség rabjává szelídülve, a mérhetetlen nagyság és a méltóságteljes nyugalom rendkívüli összhangjában megnyílt előtte egy tágas gondolati horizont. Angi professzor úr, vagy, ahogy mi szólítottuk a hétköznapijokban, Pista bácsi, több generációnyi művészettel, filozófiával, irodalommal foglalatalkodó diák, tanár, művész, gondolkodó nevelője. Az erdélyi zeneélet nagyszabású alakítója, iskolateremtő személyisége volt...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Vida Gábor kapta a Helikon Kemény Zsigmond-díját

Vida Gábor prózaíró kapta a Helikon irodalmi folyóirat Kemény Zsigmond-díját. A díjátadót szombat este online közvetítették a Helikon Facebook-oldalán. Az Arad megyei Kisjenőben született, jelenleg Marosvásárhelyen élő prózaíró, az Ahol az ő lelke és az Egy dadogás története című regények szerzőjét, a Látó szépirodalmi folyóirat főszerkesztőjét Márton Evelin író, a Helikon szerkesztője méltatta, laudációját a Vida Gábor által gyakran használt, „Édes nénémnek” címzett levelek formájában írta meg...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Pozsony-Óváros megígérte, biztosan nem költöztetik át Petőfi szobrát a Medikus-kertből

Mint arról hétvégén hírt adtunk, Pozsony-Óváros vezetése visszaállítaná az eredeti, 1787-es történelmi barokkert egy részét a mai Medikus-kertben. A ma7.sk ennek kapcsán felkereste az Óváros vezetését: arra voltunk kíváncsiak, hogy az említett projekt mennyiben fogja befolyásolni a magyar irodalom egyik legnagyobbjának, Petőfi Sándornak a pozsonyi Medikus-kertben található szobrát. A nagyszabású projektre 2021-ben kerülne sor. A pozsonyi magyarok körében közismert Petőfi Sándor szobornak hányatott

sorsa volt. 1921-ben a szobrot lebontották és a Grassalkovich-palota (ma Elnöki Palota) garázsában helyezték el. Az 1950-es években a városi tanács döntése alapján Pozsonyligetfaluban lehetett újból felállítani a szobrot, egy viszonylag elhagyatott városi parkban. 2003-as restaurálását követően a szobrot a pozsonyi Medikus-kertbe helyezték át egy újravatási ünnepség keretében. A pozsonyi magyarok itt tartják minden évben a március 15-i megemlékezést. [...] Nincs ok az aggodalomra, biztosítjuk önöket, Petőfi Sándor költő emlékművét nem bontják le, és nem is fogjuk áthelyezni...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Példaértékű közösségi összefogás a zétényi könyvtár állományának helyreállítása érdekében

Július elején a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete (SZMKE) országos méretű könyvadomány gyűjtő összefogásának eredményeként több mint kilencezer kötet gyűjtöttek össze a Zétény település által fenntartott községi könyvtár részére. Mint ismeretes, május elején leégett Zétény község kultúrháza, ahol a falu könyvtára is helyet kapott. A lángok martalékává vált az intézmény teljes könyvállománya. A kezdeményezéssel kapcsolatban Kecskés Ildikó, a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének vezetője kifejtette: [...] A cél minimum 5 ezer darab, jó állapotban lévő, hasznos könyv összegyűjtése volt. A július 1. és szeptember 5. között lezajlott gyűjtés során több mint kilencezer kötet gyűlt össze. Ezzel mintegy megháromszoroztuk a községi könyvtár egykori könyvállományát...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Készülnek a magyar nyelvű videótanórák, a 6. osztályos matematika és magyar nyelv tananyagát dolgozzák fel

Az EDU TV rövid videóra vett tanórák adatbázisa lesz, amelyet az alapiskolások használhatnak majd. Megközelítőleg ezer darab videó rögzítését tervezik, az egyes videótanórák készítésébe az ország egész területéről bekapcsolódnak a pedagógusok. Az elkészült videókat a tervek szerint fokozatosan fogják nyilvánosságra hozni. [...] ... Kapcsolatba léptem azon pedagógusokkal, akik Fekete Irénnél, az SZMPSZ országos elnökénél, ill. Keresztesi Ildikónál, az oktatásügyi minisztérium külső munkatársánál érdeklődést mutattak a feladat iránt“ – nyilatkozta megkeresésünkre Kocskovics Gabriella, az Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztérium Nemzetiségi Oktatásügyi Fejlesztése Főosztályának vezetője. Mivel a megszólított pedagógusok nagyon rugalmasnak mutatkoznak, előreláthatólag ezzel sem lesz gond. [...] Ami az anyagi részt illeti, a videók tartalmi részének biztosítására 200 eurót terveznek videónként, de ez az összeg növekedhet még a technikai és egyéb kiadásokkal, Kocskovics Gabriella szerint a magyar nyelvű videókra fordított összeg előreláthatólag meghaladja majd a 30 ezer eurót...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Juhász György maradt a Selye János Egyetem rektora

Ma délelőtt került sor a Selye János Egyetem rektorjelölt-választást megelőző nyilvános ülésére, amelyen a jelöltek ismertették választási programjukat. Az Selye János Egyetem rektorjelölt-választásának három jelöltje közül (mindhárman az MTA külső köztestületének tagjai) végül ketten visszaléptek (Dr. habil. Szókö István, és Prof. Tóth János) . Így egyedül az eddigi rektor, Dr. habil. Juhász György, mutatta be választási programját a mai napon. Ezt követően az egyetem 15 tagból álló Akadémiai Szenátusa visszavonult, hogy kiértékelje Juhász György választási programját, akit végül 14 igen szavazattal és 1 tartózkodás mellett választottak meg a Selye János Egyetem rektorjelöltjének...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Freskótöredékek alapján rekonstruálható a gombaszögi kápolna festése

Bemutatták Gombaszögben a pálos kolostorhoz tartozó, nyolcszögletű kápolna falának alsó részén talált freskótöredékeket. A fennmaradt részleteknek köszönhetően a kápolna lábazati zónájának teljes kifestése rekonstruálható. A falképtöredékekre már a 2019-es ásatás során rábukkantak, de megóvásuk miatt nem bontották ki azokat. 2020 őszén a földréteg leomlott, láthatóvá váltak a szinte sértetlenül fennmaradt kifestés részletei. Ezeket a restaurátorok fixálták. Orosz Örs, a Sine Metu Polgári Társulás elnöke elmondta, a 6,8 méteres belső átmérővel rendelkező, félköríves szentéllyel kiegészített nyolcszögletű kápolna Kárpát-medencei szinten is ritkaság, hisz ez a harmadik ilyen ismert középkori épület. Hozzátette, jelenleg körülbelül a kolostor területének nem egészen 20 százaléka van feltárva...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A volt paulánus kolostor alatt találták meg a középkori Somorja városfalait

Portálunkon csaknem pont egy éve már beszámoltunk arról, hogy megújul a Magyar Királyság egyetlen paulánus kolostora, mely történetesen Somorján található. Több leírásban is szerepel, hogy Somorja városát, mint minden komolyabb középkori várost, várfal veszi körül. Ráadásul több különböző várfalról is szólnak leírások. Viszont az utóbbi 30 évben a városban beruházó vállalkozók tevékenységéről mindent elárul, hogy a városhatár sehol(!) nem találták meg a maradványait. Iván Róbert és csapata feltárási munkája bizonyította be, hogy nem kell más, csak becsületes szakmai munka, és természetesen akarat a város részéről ahhoz, hogy ha valamit találnak, az meg is maradjon. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy egy erődfalról van szó, és ezt az építészettörténeti szakértő is megerősítette” – árulta el a régész. Minden jel arra mutat, hogy ez egy városi erődítés volt, amit a törökök ellen kezdtek építeni. Csakhogy a fal végül nem készült el, mivel a várost 1683-ban felgyújtotta a török. Komáromnál húzódtott akkoriban a Magyar Királyság határa, onnan már a török birodalom kezdődött...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kiállítás Selye János életéről Párkányban

Több múzeum összefogásának eredményeképpen láthatunk a Párkányi Városi Múzeumban egy sokakat megszólító kiállítást Selye János világhírű kutatóorvosunkról Az izgalom biológiája címmel. Életét panelokon követhetjük, emellett egy korabeli kis laboratórium tárgyait is szemügyre vehetjük, valamint a tudós több személyes dokumentumát. A kiállítás kezdetén bemutatkozik az a három komáromi intézmény, amelyek a nevét viselik: a gimnázium, az egyetem és a kórház. Bepillantunk a családjá életébe, a XX. század eleji Komárom városába. Édesapjával ellentétben nem gyakorló, hanem kutatóorvosként kívánt szolgálni. Selye János 1945-től a kanadai Montréalban élt és dolgozott. Emellett az amerikai hadsereg általános sebészeti tanácsadójaként működött. Az élettan számos területével, az endokrinológiával, a szívvel kapcsolatos szövetelhalás kérdésével, a kalcium-anyagcserével, a szteroid-érzéstelenítés problémáival foglalkozott. Munkásságának csúcspontja a stressz elmélet kidolgozása volt. Élete során 40 könyvet írt és mintegy 1700 szakcikket. Máig sokszor és sokan merítenek munkásságából. Ő az, akit a legtöbbször terjesztettek fel Nobel-díjra, de sosem ítélték meg számára...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Ismertető: A Honti Lapok novemberi lapszáma

Megjelent az Ipolyság és környéke eseményeit összefoglaló Honti Lapok regionális havilap novemberi száma. Az alábbiakban a lap tartalmából válogattunk. [...] Maradva a könyveknél és a történelemnél, Pálincás Tibor régész, a Honti Múzeum és Simonyi Lajos Galéria vezetője a honfoglalás kori emlékekről szóló hiánypótló kötetet mutatja be a lap hasábjain. Folytatódik Kapusta Krisztina egy régmúlt levelezés nyomán indult történelmi kutatása, a legújabb fejlemények a novemberi számban olvashatóak. Kapusta Krisztina görcső alá vette azokat az utóbbi időben megjelent helytörténeti kiadványokat, melyek a várossal s annak környékével foglalkoznak. Dr. Kiss László Vályi Klára bécsi életszakaszának rejtélyeit vázolja fel az állandó rovatában...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Felmérés: Donbáson két ország közti fegyveres konfliktus zajlik

Az ukrajnaiak többsége úgy véli, hogy Donbáson Ukrajna és Oroszország közti fegyveres konfliktus folyik, mely során Moszkva célja, hogy ellenőrzése alá vonja Ukrajna egész területét. A Razumkov Központ közvélemény-kutatásában résztvevők 64,6 százaléka osztja ezt az álláspontot. Ezen belül a Donbáson lakó hozzátartozókkal rendelkező válaszadók 60 százaléka osztja ezt a véleményt, a kelet-ukrajnai rokonsággal nem rendelkezők esetében az arány 65,6 százalék. A két ország fegyveres szembenállása elmélet híveinek 68 százaléka úgy gondolja, hogy Oroszország Ukrajna egész területének ellenőrzésére törekszik...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Az Oktatási és Tudományos Minisztériumban tervei: korábbi iskoláztatás, új tankönyvvizsgálati rendszer

Ukrajna Oktatási és Tudományos minisztériuma az ötéves kortól való iskoláztatás bevezetésének lehetőségét fontolgatja – jelentette be Szerhij Skarlet, ideiglenesen kinevezett oktatási miniszter. Skarlet egyetértett abban, hogy az 5 és 6 éves gyermekek különböző képességekkel bírnak, és nem arról van szó, hogy egy 5 éves gyermeknek 35 percig kellene ülnie az iskolapadban. A tárcavezető megjegyezte, hogy más országoknak már van tapasztalatuk az ötéves korban való iskolakezdésről, és egyben elismerte, hogy ebben az ügyben figyelembe kell venni az ukrán iskola sajátosságait. [...]Az Oktatási és Tudományos Minisztérium úgy döntött, hogy felülvizsgálja az iskolai tankönyvek jelenleg érvényben lévő vizsgálati rendszerét, mivel új iskolai tankönyvekben rengeteg hibát és nem megfelelő tartalmat fedeztek fel. A hírt a minisztérium sajtószolgálatja közölte. Elmondásuk szerint a probléma kialakulásának oka az, hogy a kiadók és a szerzők nem érkeznek minőségesebb kijavítani és kinyomtatni a könyveket, melyeket a megfelelő tesztelés nélkül vezetnek be az intézményekben, továbbá kevés időt adnak az oktatási dolgozóknak arra, hogy kiválasszák az általuk legjobbnak látott tankönyvet...” Forrás: Karpát.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Mikor alakulhat meg az új Kárpátaljai Megyei Tanács?

A jövő héten kerülhet sor az új összetételű Kárpátaljai Megyei Tanács alakuló ülésére. 2015-ben hatalmas fordulatot tartogatott a kárpátaljai „parlament” első ülése, de most sem fest sokkal egyszerűbbnek a képlet. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetségnek (KMKSZ) – melynek listáján összefogás-párti UMDSZ-es képviselők is helyet kaptak – a várakozások felett szerepelve sikerült megőriznie a korábbi nyolc mandátumot, ami egyes sáfarkodással ugyanúgy aranyat érhet, mint öt évvel ezelőtt. Magyar szempontból jó esély kínálkozik az alelnöki pozíció megőrzésére is. Alábbi összeállításunkban a 64 fős képviselőtestület összetételének egyes érdekességeire világítunk rá, valamint megpróbálunk eligazítást adni a szóba jöhető koalíciós formációkat illetően. [...] Az új közgyűlésben ugyanúgy 64-en lesznek, mint az előző öt évben, negyedük, azaz 16-an, hölgyek. Eddig csak heten voltak a gyengébbik nem képviselői...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Kitiltották Ukrajnából Grezsa István magyar miniszteri biztost: A KMKSZ nyilatkozata

Nem engedték be Ukrajnába kedd reggel Grezsa István magyar kormánybiztost, értesült a Jevropejszka Pravda. Eszerint ő lehet az egyik magas rangú magyar hivatalnok, akit még október végén tiltottak ki az országból az ukrán hatóságok. Grezsa István mintegy egy órát vesztegelt a határon, majd kénytelen volt visszafordulni. [...] A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) felhőborítónak tartja, és rendkívül barátságtalan lépésként értékeli Grezsa István Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének fejlesztéséért és a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program koordinálásáért felelős miniszteri biztos Ukrajna területéről való kitiltását. Az ukrán hatóságok lépése azért is megdöbbentő, mert a magyar kormánytisztviselő leggyakrabban segélyszállítmányok és egyéb magyar támogatások Kárpátaljára történő eljuttatásában vett részt...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDasÁG

Nőtt a bántalmazások száma

A nők elleni erőszak az egyes közösségekben különböző formákban fordul elő, legnagyobb mértékben a kiszolgáltatott és kirekesztett nőket érinti, mint a fogyatékkal élő nők, a roma nők vagy a migránsnők, áll a tartományi ombudsman közleményében. A tartományi ombudsman, mint az Élet erőszak nélkül hálózat koordinátora minden évben adatokat gyűjt a családon belüli erőszakról. Öt rendőrségi körzet adatai szerint 2019-ben összesen 6046 családon belüli erőszakot regisztráltak. A nők az áldozatok körülbelül 74 százalékát teszik ki. A korábbi évekhez hasonlóan az elkövetők az esetek mintegy 86-89 százalékában férfiak. A partnerük által fizikai vagy szexuális erőszakot elszenvedett nők aránya 67 százalék. A letöltendő börtönbüntetések a kiszabott büntetések 31 százalékát teszik ki, és általában hat hónaptól egy évig terjedő időtartamban határozzák meg a fenyítő intézkedéseket. A próbaidő átlag a büntetések 52 százalékát teszi ki. A fenti adatok arra utalnak, hogy az erőszak még mindig elterjedt, és további erőfeszítéseket kell tenni a védelmi és megelőzési rendszer még hatékonyabbá tételében...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

VMDK Közlemény: VMSZ szégyenteljes módon visszaél a járványügyi helyzettel

A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége (VMDK) közleményt juttatott el szerkesztőségünkhöz, melyben a Vajdasági Magyar Szövetséget (VMSZ) és annak elnökét bírálják a járványügyi helyzet kezelése miatt. „A napokban megfigyelhettük hogyan használta fel Pásztor István és a VMSZ politikai haszonszerzésre az országban kialakult járványügyi helyzetet. Ahelyett, hogy egy olyan kormánykoalíció tagjaként, amely egészségügyi államtitkárral rendelkezik, hozzájárultak volna a járványügyi helyzet hatékonyabb kezeléséhez magyarul településeinken, Pásztor István és a VMSZ politikusai kampányba fogtak. Először a katolikus Caritasnak szánt magyarországi adományokat “osztogatták” sajátjukként, majd Zentán a közkórháznak szánt magyarországi adófizetők ajándékával visszaélve kampányoltak, ami nem csak erkölcsileg kifogásolható, hanem törvényileg is tiltott...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Ma kezdődik a tizenkilencedik VMTDK programsorozata

Az idei, sorrendben tizenkilencedik Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia (VMTDK) ma, csütörtökön 12 órakor kezdődik a felvezető programként szolgáló Philos-műhelykonferenciával, amelyet az Újvidéki Egyetem rektorátusán tartanak részben online, részben élő formában. A konferencia a Philos folyóirat szerzői körének legújabb kutatásait foglalja össze. A Philos-konferencia és a VMTDK programja egészében a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat jegyében zajlik, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia fog össze minden év novemberében. A rendezvény zárásaként ugyanezen a napon 19.30-tól kerül sor a Kristálygömb Díj átadására, amelyet idén dr. Pfeiffer Attila érdemelt ki, valamint a konferencia kiértékelésére, amelynek során a tudományos bizottság minden szekció esetében két kategóriában hirdeti ki a szekció elsőket, valamint több különdíjat is kiosztanak majd...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Előadás: A tanári pálya szépségei

Csikós Pajor Gizella volt a vendége a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ csütörtök esti rendezvénysorozatának. A matematikus, szakfőiskolai tanár, a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium igazgatója a tanári pálya szépségeiről beszélt. Csikós Pajor Gizella vérbeli pedagógus. A tanári hivatás az élete. Azt mondja, a legszebb pályát választotta, mert folyamatosan fiatalokkal dolgozhat. A Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ klubjában megtartott estén a matematikus azt is megosztotta az érdeklődőkkel, szerinte milyen a jó tanár...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Smit Edit első verseskötete

A Teliföldön a zEtna kiadó gondozásában jelent meg nemrég. Beszédes István, a könyv szerkesztője rávilágított: a kötetben található versek úgy szerveződnek, mint az internetes blogok: keltezés szerint az időben visszafelé haladnak. Smit Edit, költő: A férfi is ugyanúgy megtalálja magát ezekben a gondolatokban, talán 1-2 vers kivételével, ami nagyon kapcsolódik a nőiség élményéhez, de én azt hiszem, hogy hála a magyar nyelv semlegességének, ez kifejezhető ettől függetlenül is. Az esten fellépett Kiss-Butterer Márta, az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskola képzőművészet szakos tanárnője, a kötet illusztrátora is, akit a minap Szerbia legjobb oktatója címmel tüntetett ki a belgrádi székhelyű Živojin Mišić Egyesület...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)